

Tema številke:

1/5, 2003

Glasilo Centra RS za poklicno izobraževanje s Centrom za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CMEPIUS (bivša Služba za programe EU)

**Bodoči Evropski cilji
na področju izobraže-
vanja in usposabljanja**

podbude

LIZBONSKA STRATEGIJA NA PODROČJU IZOBRAŽE- VANJA IN USPOSABLJANJA Različni sistemi, skupni cilji

Na zasedanju Evropskega sveta (sestavljajo ga voditelji držav ali vlad držav članic EU) marca 2000 v Lizboni so udeleženci spoznali, da se v Evropski uniji dogajajo izjemne spremembe, ki jih narekuje globalizacija in na znanju zasnovano gospodarstvo, in si zastavili strateški cilj za 2010:

Postati najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo.

Te spremembe niso le silile h korenitim spremembam evropskega gospodarstva, temveč so tudi zastavile izzive pri oblikovanju programov za prenovo socialnega skrbstva in izobraževalnih sistemov. Evropski svet je pozval Svet za izobraževanje (telo na ravni ministrov za šolstvo držav EU) in Evropsko komisijo, da podata splošno presojo o konkretnih ciljih izobraževalnih sistemov, pri čemer naj se osredotočijo na skupne težave in upoštevajo nacionalno raznolikost.

Kot rezultat omenjenih usmeritev je Evropska komisija najprej pripravila osnutek poročila o konkretnih ciljih za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja, ki je bil predmet pogajanj med državami članicami. Svet je sprejel končno poročilo in ga v obravnavo predložil stockholmskemu zasedanju Evropskega sveta marca 2002. V končnem poročilu so opredelili tri dolgoročne strateške cilje:

- izboljšanje kakovosti ter učinkovitost sistemov izobraževanja in usposabljanja v Evropski uniji;
- vsem olajšati dostop do izobraževanja in usposabljanja;
- odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje.

Založnik:

Center RS za poklicno izobraževanje s Centrom za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja - CME-PIUS (bivša Služba za programe EU)

Glavna in odgovorna urednica:

Mojca Polak

Uredniški odbor:

Tanja Grželj, Irena Hlede, Eva Jurman, Barbara Kunčič, Maja Mihelič Debeljak, mag. Slava Pevec Grm, Mojca Polak

Oblikovanje in prelom:

Pro anima, d.o.o.
Irena Hlede

Fotografije:

Kjer ni drugače navedeno so fotografije iz arhiva Centra RS za poklicno izobraževanje in CMEPIUS-a.

Lektorica:

Tatjana Ličen

Skeniranje in izdelava filmov:

Fotolito Dolenc, d.o.o.

Tisk:

Tiskarna Januš, Ljubljana

Naslov uredništva:

Center RS za poklicno izobraževanje
Ob železnici 16,
Ljubljana

E-pošta:

mojca.polak@cpi.si
socrates@cpi.si
leonardo@cpi.si

Splet:

www.cpi.si

ISSN 1580-5751

Vaši odzivi ostajajo naše spodbude, zato vas vabimo, da nam vsebino pomagate sooblikovati. Prosimo, da svoja mnenja, ideje in pobude pošljete na elektronski naslov: spodbude@cpi.si.

Lizbonska strategija na področju izobraževanja in usposabljanja – proces Konkretni evropski cilji	1
Kakovostno izobraževanje učiteljev – predpogoj za uresničevanje skupnih evropskih ciljev izobraževanja in usposabljanja	4
Vseživljenjsko učenje: nekoč utopija, danes stvarnost	6
Odpiranje izobraževanja in usposabljanja v okolje	7
Bodoči cilji – avstrijski pristop	9
Kako narediti učenje zanimivejše in dostopnejše skozi vse življenje	10
Pomembnejše spletne strani z dokumenti	11
Povabilo k sodelovanju v pobudi »Evropsko jezikovno priznanje«	12

Februarja 2002 je bil sprejet Podrobni delovni program o ciljih za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja. Ta določa ključna vprašanja, ki se jih je treba lotiti, da bi uresničili tri omenjene dolgoročne strateške cilje (ti so razčlenjeni na 13 ciljev in 42 ključnih vprašanj). Delovni program zajema različne segmente in stopnje izobraževanja in usposabljanja, ki segajo od osnovnih znanj in spretnosti do poklicnega in visokošolskega izobraževanja, pri čemer je posebna pozornost namenjena načelu vseživljenjskega učenja in splošni promociji filozofije, ki jo ta vsebuje.

Za uresničevanje skupnih ciljev se najbolj zavzemajo (in so odgovorne) sodelujoče države. Zato je bil opredeljen tudi nov pristop političnega usklajevanja, ki velja za področji, kot sta izobraževanje in usposabljanje, t.i. »odprta metoda usklajevanja«. Namen te metode je z izmenjavo primerov dobre prakse ter s skupino enakih kazalnikov in standardov doseči medsebojno primerjavo in učenje.

Že od poznih devetdesetih let Slovenija, najprej kot država kandidatka, zdaj že kot država pristopnica, zelo uspešno sodeluje v programih Socrates, Leonardo da Vinci in Mladina in tudi v širokem spektru raziskovalnih dejavnosti EU. Ministri za šolstvo držav članic EU in držav kandidat so se v preteklih letih redno srečevali na neformalnih sestankih, od maja letos pa tudi na formalnih sestankih. Še več, vse države kandidatke sodelujejo v »bolonjskem procesu« (terciarno izobraževanje), od konca leta 2002 v »Brugge procesu« (poklicno izobraževanje in usposabljanje) ter v mnogih drugih akcijah in pobudah Evropske unije (eSchola, Spring day itd.).

Zato je bilo popolnoma samoumevno, da so se na zasedanju Evropskega sveta v Stockholmu države članice sporazumele o tem, da se države kandidatke (ter države EFTE) vključijo v dolgoročne cilje in postopke celotne lizbonske strategije in s tem tudi področje izobraževanja in usposabljanja.

Evropska komisija je jeseni 2002 pozvala Slovenijo, da imenuje nacionalne strokovnjake, ki bodo sodelovali v »odprti metodi usklajevanja«, in sicer v osmih vsebinskih delovnih skupinah ter v skupini za kazalnike in standarde - skupaj zajemajo vseh 13 ciljev (*glej tabelo). Naloga teh skupin je, da pospešijo delo in zagotovijo, da napredek poteka učinkovito ter skladno z uresničitvijo tistega cilja, s katerim se ukvarjajo. Slovenski predstavniki se sestankov delovnih skupin v Bruslju aktivno udeležujejo od novembra 2002.

Svet za izobraževanje in Evropska komisija bosta na podlagi prispevka delovnih skupin pripravila vmesno poročilo o uresničevanju Delovnega programa in ga spomladi 2004, med irskim predsedovanjem, predstavila Evropskemu svetu. Obravnavali bodo celoten proces, pregledali dejavnosti in prve dosežene rezultate.

Čeprav imata izobraževanje in usposabljanje odločilno vlogo v lizbonskem procesu, presegata vlogo orodja in sredstva za večjo zaposljivost, saj nosita širši delež odgovornosti tako za državljane kot tudi celotno družbo. Poleg tega da Evropejce usposabljata za poklicno pot, prispevata k osebostnemu razvoju, kar omogoča boljše življenje in dejavno državljanstvo v demokratičnih družbah, kjer spoštujejo kulturno in jezikovno raznolikost. Izobraževanje in usposabljanje imata ravno tako pomembno vlogo pri krepitvi socialne kohezije, saj preprečujeta diskriminacijo, izključenost, rasizem in sovraštvo do tujcev, kar spodbuja temeljne vrednote, skupne vsem evropskim družbam, kot sta strpnost ter spoštovanje človekovih pravic. Vzpostavitev povezovalnega in odprtega evropskega prostora izobraževanja in usposabljanja bo v času znanja in svetu globalizacije ključnega pomena za prihodnost Evrope in njenih državljanov.

Oktober 2003 se bomo s procesom skupnih evropskih ciljev in še posebno z nekaterimi njegovimi strateškimi podcilji neposredno in podrobneje seznanili tudi v Sloveniji. V Ljubljani zato pripravljamo posebno konferenco, ki jo skupaj organizirata CMEPIUS (bivša Služba za programe EU) in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.

Tudi ta številka Spodbud je namenjena seznanjanju širše javnosti o prihodnjih evropskih ciljih. Najprej so predstavljeni trije cilji (izmed vseh 13 ciljev), za katere se je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS odločilo, da jim nameni posebno pozornost in bodo predstavljali tudi tri glavne teme na oktobrski konferenci, tj.: 1) kakovost izobraževanja učiteljev, 2) vseživljenjsko učenje in 3) povezovanje izobraževanja in dela.

Nato si lahko v nadaljevanju preberete, kako se je avstrijsko ministrstvo za izobraževanje, znanost in umetnost lotilo tega procesa.

Sledi še primer opisa dela in vsebin v delovni skupini H – kako narediti učenje zanimivejše in dostopnejše skozi vse življenje.

*Tanja Grželj, svetovalka ministra
Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport*

Delovna skupina	13 ciljev	Slovenski predstavniki/ce v delovnih skupinah Evropske komisije
A Izboljšanje izobraževanja in usposabljanja učiteljev in vodij usposabljanj	1.1 Izboljšanje izobraževanja in usposabljanja učiteljev in izobraževalcev	Alenka Taštanoska MŠZŠ Cveta Razdevšek-Pučko (nam.) ULJ, PeF
B Ključne kompetence, poučevanje tujih jezikov, podjetništvo podskupina: Poučevanje tujih jezikov	1.2 Razvijanje spretnosti za družbo znanja 3.2 Razvijanje podjetniškega duha 3.3 Izboljšanje učenja tujih jezikov	Ljudmila Ivšek Zavod RS za šolstvo Vida Gomivnik Thuma (nam.) Zavod RS za šolstvo Zdravka Godunc Urad RS za šolstvo Katja Pavlič Škerjanc (nam.) Zavod RS za šolstvo
C IKT v izobraževanju in usposabljanju	1.3 Vsakomur zagotoviti dostop do IKT	Janez Čač, MŠZŠ Vladislav Rajkovič (nam.) UMB, FOV
D Povečevanje zanimanja za matematiko, naravoslovje in tehniko	1.4 Povečanje vpisa na naravoslovne in tehnične programe	Jožko Budin ULJ, FE
E Najučinkovitejša uporaba razpoložljivih virov	1.5 Kar najboljše uporabiti vire	Vera Gradišar, MŠZŠ Janez Krek (nam.) ULJ, PF
F Mobilnost, izmenjave, krepitev evropskega sodelovanja	3.4 Povečanje mobilnosti in izmenjav 3.5 Krepitev evropskega sodelovanja	Andrej Kotnik MŠZŠ Zorko Škvor (nam.) Urad za mladino
G Odprto učno okolje, aktivno državljanstvo, enake možnosti, socialna kohezija	2.1 Ustvariti odprto učno okolje 2.3 Zavzemanje za aktivno državljanstvo, enake možnosti in socialno kohezijo	Mitja Sardoč Pedagoški inštitut Andreja Kotnik Trček (nam.) MŠZŠ
H Privlačnejše učenje, krepitev vezi z delovnimi okolji, raziskovanjem in širšo družbo	2.2 Naj bo učenje privlačnejše 3.1 Krepitev vezi z delovnim okoljem, raziskovanjem in širšo družbo	Slava Pevec Grm CPI Janko Muršak (nam.) ULJ, FF
I Kazalniki in standardi	Kazalniki in standardi	Zvonka Pangerc Pahernik ACS

NB: usklajevanje vseh aktivnosti v zvezi s procesom Bodoči cilji na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport usklajuje tanja.grzelj@gov.si (tel.: 01 478 47 56)

POMEMBNEJŠE SPLETNE STRANI Z DOKUMENTI:

Konkretni bodoči cilji - osnovni dokument:

<http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/Prevod%20Konkretnih%20ciljev.pdf>

Podrobni delovni program Konkretnih bodočih ciljev:

<http://ue.eu.int/pressData/en/misc/69810.pdf>

Evropski standardi v izobraževanju in usposabljanju:

http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/evr_standardi_en.pdf

Povzetek v slovenščini:

http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/evr_standardi_slo.pdf

Učinkovito investiranje v izobraževanje in usposabljanje:

http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/Ucinkovito_investiranje_eng.pdf

Povzetek v slovenščini:

http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/Ucinkovito_investiranje_slo.pdf

Memorandum o vseživljenjskem učenju – slovensko poročilo:

http://linux.acs.si/memorandum/Memorandum_porocilo.doc

Uresničevanje načel bolonjske deklaracije v Sloveniji:

http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/pdf/bolonjski_proces_porocilo2003.pdf

Poročila nacionalnih predstavnikov v bruseljskih delovnih skupinah:

<http://www.mszs.si/slo/ministrstvo/mednarodno/solstvo/eu.asp#lizbonska>

V KONČNEM POROČILU SO OPREDELILI TRI DOLGOROČNE STRATEŠKE CILJE:

- izboljšanje kakovosti TER UČINKOVITOST SISTEMOV IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA V EVROPSKI UNIJI;
- VSEM OLAJŠATI DOSTOP DO IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA;
- ODPIRANJE SISTEMOV IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA V ŠIRŠE OKOLJE.

ZA URESNIČEVANJE SKUPNIH CILJEV JE BIL OPREDELJEN TUDI NOV PRISTOP POLITIČNEGA USKLAJEVANJA IMENOVAN »ODPRTA METODA USKLAJEVANJA«. NAMEN TE METODE JE Z IZMENJAVO PRIMEROV DOBRE PRAKSE TER S SKUPINO ENAKIH KAZALNIKOV IN STANDARDOV DOSEČI MEDSEBOJNO PRIMERJAVO IN UČENJE.

OKTOBRA 2003 SE BOMO S PROCESOM SKUPNIH EVROPSKIH CILJEV IN ŠE POSEBNO Z NEKATERIMI NJEGOVIMI STRATEŠKIMI PODCILJI NEPOSREDNO IN PODROBNEJE SEZNANILI TUDI V SLOVENIJI. V LJUBLJANI ZATO PRIPRAVLJAMO POSEBNO KONFERENCO, KI JO SKUPAJ ORGANIZIRATA CMEPIUS (BIVŠA SLUŽBA ZA PROGRAME EU) IN MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO, ZNANOST IN ŠPORT.

Kakovostno izobraževanje učiteljev – predpogoj za uresničevanje skupnih evropskih ciljev izobraževanja in usposabljanja

Tatjana Plevnik

Evropska politika želi, da postanejo izobraževalni sistemi in izobraževalne institucije njenih članic pojem kakovosti v svetovnem merilu, pogoj za to pa so kakovostni učitelji.

»Kakovostno izobraževanje učiteljev za kakovostno izobraževanje učencev.« Izrek, da brez dobrih učiteljev ni dobre šole, je vsesplošen in večten. Učitelji »Ena A«, kot rečemo v pogovornem jeziku pojmu najvišje kakovosti! Zato ni naključje, da je prvi podcilj prvega glavnega cilja namenjen učiteljem in da ga usklajuje skupina A. Cilj »Ena A« je posvečen izboljšanju izobraževanja in usposabljanja učiteljev v državnih izobraževalnih sistemih. V dosedanjem mednarodnem sodelovanju strokovnjakov in politikov iz vseh sodelujočih držav so bili že izbrani predvsem štirje tematski sklopi: evalvacija pedagoških študijskih programov, sistemi določanja kadrovskih pogojev za učitelje, vključenost nekaterih novih vsebin v študijskih programih, pomembnih v okviru evropskega približevanja, to so: informacijsko-komunikacijska tehnologija, tuji jeziki, evropska razsežnost in multikulturalnost in izboljšanje učiteljevih delovnih razmer za večji ugled poklica.

Za spodbujanje razvoja so bile opredeljene precej zahtevne naloge, ki utegnejo v marsikateri državi »zmotiti mir« in utečeno rutino v delovanju sistema izobraževanja in usposabljanja učiteljev.

S podrobnim delovnim načrtom Evropske komisije je predvideno, da naj bi identificirali tisto znanje, spretnosti in/oziroma kompetence, ki jih učitelji najbolj potrebujejo. Zagotovili naj bi vsebinske, sistemske in materialne pogoje, da si bodo to znanje in spretnosti lahko pridobili v sistemu nadaljnjega izobraževanja in stalnega strokovnega spopolnjevanja ter dovolj študentov že v začetnem izobraževanju. To pomeni zlasti programsko prenavo, ki bo zaposlila predvsem izobraževalce učiteljev in univerze. S tem tesno povezan je tudi »bolonjski proces«, ki ga v Sloveniji prav tako spodbuja predvsem evropsko sodelovanje. Oba procesa skupaj, »približevanje skupnim evropskim ciljem« in »bolonjski proces«, povečujeta verjetnost spreminjanja vsebin in sistema začetnega izobraževanja učiteljev tudi v Sloveniji. Predvideno je torej kar precej zahtevnih nalog, ki jih bo mogoče opraviti

le ob usklajenem prizadevanju vseh tistih akterjev, brez katerih ni mogoče udejanjiti nobenega spreminjanja izobraževanja učiteljev, ne sistemskega ne vsebinskega. Na prvem mestu so to izobraževalci učiteljev in univerze ter učitelji in šole v sodelovanju z drugimi socialnimi partnerji in državo. Naloge resda niso izrecno predpisane, vendar je sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pravno utemeljeno v 149. in 150. členu Pogodbe o ustanovitvi ES.

Kaj pomeni to za Slovenijo?

V mednarodnem sodelovanju že kar nekaj časa izmenjujemo podatke, informacije, izkušnje in dobro prakso, pripravljamo prereze nacionalnih politik, organiziramo in sodelujemo pri študijskih obiskih in podobno. Na nekaterih področjih smo dobri, ni se nam treba bati primerjav, na nekaterih področjih pa nekoliko zaostajamo, na primer pri vseživljenskem izobraževanju oziroma pri uveljavljanju filozofije vseživljenskega učenja. Sem bi lahko šteli tudi nadaljnje izobraževanje, usposabljanje in strokovno spopolnjevanje učiteljev. Nič takšnega ni, česar ne bi mogli preseči v obdobju, ki je pred nami. Če bo seveda politična volja presegla raven resolucijske listine, se udejanjila v povsem konkretnem delovnem načrtu, da bo zagotovila kompetentno upravljanje procesa in dopustila karseda prožno organiziranje in sodelovanje strokovnjakov. Po materialni plati bomo imeli celo možnost črpati pomoč iz evropskega socialnega sklada za vseživljensko učenje, v katerem ima posebno poudarjeno vlogo in velik pomen prav usposabljanje učiteljev in vodij poklicnega usposabljanja.

Doslej pridobljene izkušnje iz mednarodnega sodelovanja kažejo, da smo v marsikaterem pogledu primerljivi z razvitimi državami Zahodne Evrope.

V zadnjih dveh letih nastaja v evropskem omrežju za izmenjavo informacij Eurydice študija Učiteljski poklic v Evropi: profili, trendi, hotenja. Naročnik študije je Evropska komisija, ki je želela vpogled v stanje in okoliščine, v katerih se oblikujejo pedagoški poklici v posameznih sodelujočih evropskih državah, da bi ugotovila, kakšna skupna perspektiva je mogoča. Prvi dve poročili, ki govorita o temah, pomembnih za uresničevanje ciljev 2010, sta že izšli, in sicer Začetno izobraževanje in usposabljanje učiteljev in njihovo vstopanje v

poklicno delo ter Ponudba in povpraševanje po učiteljih. Preberete jih lahko na spletnih straneh <http://www.mszs.si/eurydice>. Predstavitev študije, pri kateri so sodelovali tudi slovenski izvedenci, zasluži samostojen prispevek, zato podrobneje o tem kdaj drugič. Na hitro in v kontekstu skupnih evropskih ciljev na tem področju pa je vendarle mogoče strniti nekatere nesporne ugotovitve.

Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v Sloveniji je v primerjavi z drugimi evropskimi državami formalno dobro strukturirano, dasiravno ima tudi nekaj vsebinskih slabosti.

Tako kot v večini evropskih držav je umeščeno na univerzitetno raven, študij je izenačen za vse profile, vendar je to za zdaj po mnenju strokovnjakov prispevalo bolj k akademizaciji poklica kot k njegovi profesionalizaciji. Za študijske programe sta značilna sorazmerno majhen delež prakse in ne dovolj razvita partnerska povezava med šolami in fakultetami. Kandidati si pridobivajo praktične izkušnje med pripravništvom, vendar pri tem fakultete ne sodelujejo, zato se partnerstva ne vzpostavljajo. Tako kot večina evropskih držav tudi Slovenija urejuje vstop v začetno izobraževanje učiteljev z omejevanjem vpisa; pri tem selekcijo opravijo fakultete na podlagi predhodnega uspeha kandidatov. Spretnosti in/oziroma kompetence, pomembne za dobre medosebne odnose in za delo z otroki in mladino, se le redkokje pojavljajo kot pogoj za vpis – čeprav so to očitno lastnosti, ki precej prispevajo k uspešnosti v študiju in poklicu. Vsebine študijskih programov so večinoma v domeni fakultet in univerz. Primerjava vsebin kaže, da imamo še vedno preveč za pedagoški poklic manj pomembnih vsebin, ob tem pa ni prostora za vsebine, ki so že in bodo v prihodnje še pomembnejše za učitelje (IKT, delo z učenci z različnimi potrebami, vodenje skupin in upravljanje). Pomanjkanje učiteljev je značilno za polovico evropskih držav, ob tem pa v nekaterih drugih državah novinci na določenih predmetnih področjih težko dobijo zaposlitev, le v eni petini držav imajo samo presežke le-teh. Demografska gibanja v Evropi zaznavajo staranje učiteljske populacije, in to je tisto, kar je za Evropo najbolj skrb vzbujajoče. V Sloveniji je učiteljska populacija še sorazmerno mlada, velikih primanjkljajev učiteljev nimamo (več), razen lokalnih in povezanih s problemi majhnih šol in manj obsežnih predmetov. Spopadati pa smo se že začeli s presežki, in to vzbuja skrb.

Ob evropskih primerjavah in ocenah prednosti in slabosti sistema v Sloveniji bi se veljalo čim prej lotiti nekaterih od naslednjih tem:

- **sistemska vprašanja:** uveljavljanje modularnega in kreditnega sistema študija, povečanje možnosti doizobraževanja za drugi, tretji in nadaljnji predmet poučevanja, ure-

ditev položaja in izboljšanje študijskih razmer (študij »na obroke«, pravica do študijskega leta, subvencije), sistemsko povezovanje začetnega izobraževanja in stalnega strokovnega spopolnjevanja (s kreditnim sistemom študija), vzporedno vpeljevanje »bolonjskih vzorcev« študijskih obdobij; dokončno oblikovanje in uveljavitev sistema usposabljanja učiteljev strokovnih in praktičnih predmetov;

- **vsebinska vprašanja:** zvišanje didaktične usposobljenosti visokošolskih učiteljev predvsem z možnostmi raziskovalnega dela in podiplomskega študija specialnih didaktik, vpeljevanje in povezovanje interdisciplinarnih področij (zlasti za poučevanje otrok in mladine s posebnimi potrebami, za poučevanje spretnosti in/oziroma kompetenc, organizacijska znanja), posodobitev vseh področij usposabljanja učiteljev v povezavi s prenovo šolskih učnih načrtov;
- **metodična vprašanja:** funkcionalno pedagoško opismenjevanje učiteljev, ustvarjanje učinkovitih učnih okolij in nasploh vpeljevanje sodobnih metod (portfolio za študente, timsko delo študentov različnih študijskih programov, »klinični« pristopi z več kakovostne prakse);
- **organizacijska vprašanja:** partnerstvo šol in fakultet; dialog med predmeti in predmetnimi področji, sistematično vpeljevanje meddisciplinarnega sodelovanja že v času študija kot obveznosti za študente in učitelje, obnova sistema akreditacije programov izobraževanja učiteljev, uporaba sistema certificiranja tudi za pedagoške poklice.

Spisek je kar dolg, potrebna bo selekcija, določitev prednostnih nalog in postopnosti. Morda se bo komu zdelo, da na tem področju premiki niso mogoči. To je lahko celo res. Vendar pa je res tudi to, da se ne bomo mogli izogniti nalogam in dejavnostim, ki izhajajo iz evropskega sodelovanja in za katere nas tudi pravno zavezuje pristopna pogodba. Premiki bodo, četudi se bo mnogim zdelo, da (še) niso potrebni.

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE: NEKOČ UTOPIJA, DANES STVARNOST

DR. VIDA A. MOHORČIČ ŠPOLAR

deja o vseživljenjskem učenju tako v mednarodni kot v slovenski stvarnosti ni nova. Znana je bila že prej, čeprav smo uporabljali njene sinonime - vse življenje povezano učenje, kontinuirano učenje, nenehno (permanentno) izobraževanje.

Vseživljenjsko učenje označuje dejavnost, ki je stara kot človeški rod, le da se je zdaj bolj organizirano in sistematično lotevamo. To dokazujejo tako listine Evropske unije kakor tudi naše, slovenske, pa naj bo to Državni razvojni program, proračunski memorandum ali pa dokumenti, ki zadevajo področje zaposlovanja.

Zakaj je ta pojem tako vabljen in zakaj se je tako prijel? Morda zato, ker v človeku zbujajo upanje, ali morda zato, ker ga radi uporabljajo v neizobraževalnih krogih. V opredelitvi, ki jo je uporabila

in obsega vse oblike razvijanja človekovih spretnosti in stališč skozi vse življenje. V Memorandumu o vseživljenjskem učenju, ki ga je pripravila Evropska unija, je vseživljenjsko učenje v okviru delovne definicije pojmovano kot "namerna učna aktivnost, ki teče s ciljem, da se izboljšajo znanje, spretnosti in veščine".

Filozofija vseživljenjskega učenja ne privilegira le enega sloja ali ene starostne skupine. Njena ciljna skupina, če se tako izrazim, smo vsi. Vse nas spominja, da učenje in izobraževanje potekata celo človekovo življenje in nista omejeni samo na izobraževanje v dobi otroštva in mladosti ter na izobraževanje v šoli. Slednje je gotovo zelo pomemben del celotnega cikla, vendar je le začetek. Usposobi nas zato, da se lahko uspešno učimo naprej. Učenje pa je proces, ki teče in se nadaljuje v različnih oblikah in na različne načine ves čas, dokler živimo.

Ob vsem napredku znanosti in tehnologije nasploh in informacijske tehnologije posebej nas vsak dan napadajo s tisočeriimi informacijami, ki lahko ostanejo samo to - informacije, če jih ne znamo ustrezno kritično ovrednotiti. To lahko storimo le tedaj, ko smo za to ustrezno usposobljeni. Usposobljenost pa so učne in življenjske izkušnje, ki jih pridobivamo na zelo različne načine - v izobraževanju, v medsebojni komunikaciji, v različnih vlogah - delovnih, starševskih, izobraževalnih, pristočasnih, ki jih pred nas postavlja življenje.

Nič več ne verjamemo, da na svetu, ki se tako zelo hitro spreminja, lahko človeku damo znanje, izobrazbo in spretnosti, ki bodo zadoščali za vse življenje. Vemo tudi, da izobraževalne institucije ustvarjajo le temelje za naprej, ne morejo pa zadostiti vsem potrebam, ki se v človekovem življenju porajajo. To tudi ni njihov namen. Z možnostmi, ki so dandanes na voljo, postaja naše življenje ena sama velika učilnica, mi pa v njem učenci in učitelji. Pomembno je, da se tega zavedamo in pripravljamo možnosti vsem ljudem, da bodo izkoristili sposobnosti, ki jih imajo.

Seveda se na tej poti srečujemo s težavami, tako v 'šolskem' kot tudi drugem svetu. Katera so tista temeljna znanja, ki jih je treba osvojiti in so popotnica za naprej? Katera so tista znanja, ki omogočajo, da učenje poteka kjerkoli in hkrati omogočajo razvoj kritičnih sposobnosti in

Evropska pobuda za vseživljenjsko učenje (ELLI), je vseživljenjsko učenje opredeljeno kot "razvoj človekovih zmožnosti ..., ki spodbuja posameznike in jim daje moč, da si pridobijo znanje, vrednote, spretnosti in razumevanje, ki jih bodo potrebovali vse življenje in jih uporabljali z zaupanjem, ustvarjalnostjo in veseljem v vseh vlogah, okoliščinah in okoljih". V poročilu, ki ga je za potrebe Evropske unije pripravil Günther Dohmen, se vseživljenjsko učenje opredeljuje kot generičen pojem, ki označuje "celoten proces kultivacije človekovega učenja"

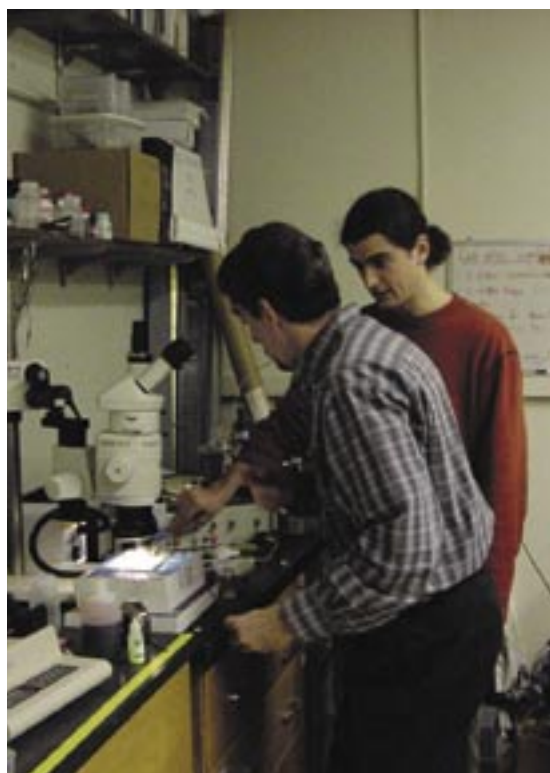
zmožnost ugotavljanja zahtevanega znanja ter njegovo vključevanje v to, kar je že znano. Ali so to - moralno razmišljanje in sposobnost delovanja, matematično/analitične spretnosti in njihova uporaba, znanstveni pristopi pri obvladovanju in uporabi tehničnega znanja, informacijske in komunikacijske znanosti, kulturne, državljanske in ekonomske študije, umetnost, zdravje in okolje ali je to kaj drugega?

V knjigi Učenje – skriti zaklad so opredeljeni tile stebri izobraževanja kot temelj za skupno življenje: učiti se, da bi vedeli, učiti se biti, učiti se delati in učiti se živeti skupaj.

Kakor koli že, učenje je ključna beseda. Mnogi pravijo, da ključna za preživetje in izziv človeštvu. Evropska skupnost je prepričana, da je učenje tisto, kar bo sprostilo ustvarjalne zmogljivosti ljudi in Evropsko unijo oblikovalo v eno najbolj dinamičnih družb z vidika gospodarske rasti. Ali, kot pravi Memorandum: "Evropa lahko - in mora - pokazati, da je mogoče oboje: doseči dinamično gospodarsko rast in utrditi družbeno kohezijo. Iz zavezanosti, da "so ljudje glavna prednost Evrope in da naj bi bili v središču v politiki Unije", izhaja sklep, da se morata predvsem izobraževanje in usposabljanje prilagoditi novi stvarnosti 21. stoletja in da je "vseživljenjsko učenje bistveno za razvoj državljanstva, socialne kohezije in zaposlovanja" (Memorandum, točka 2).

Vendar pa učenje ni samo to, je tudi pravica in odgovornost vsakega posameznika. Ta pravica, kot je zapisano v dokumentih Unescove konference o izobraževanju odraslih iz leta 1985, vključuje pravico brati in pisati, pravico spraševati in analizirati, pravico domišljije in ustvarjalnosti, pravico brati o svojem lastnem svetu in pisati zgodovino, pravico dostopa do virov izobraževanja in pravico razvijati individualne in skupne spretnosti. V deklaraciji iz istega leta je še zapisano, da pravica do učenja ni razkošje, ki ga lahko prihranimo za prihodnje dni, ni korak, ki ga bomo naredili, potem ko bodo rešene osnovne potrebe, temveč je tesno povezana z našim vsakdanjim življenjem, saj je nepogrešljiva, če želimo živeti človeka dostojno življenje. Človekovega napredka brez učenja in znanja sploh ni.

In to je pomembno. Tega se zavedamo vsi. Zato tudi naslov - vseživljenjsko učenje: nekoč utopija - danes stvarnost. Če tega vsi zdaj še ne sprejemajo, jih bo o tem prepričal jutrišnji vsakdanjik. Študije OECD-ja dokazujejo, da se je vlaganje v izobraževanje in usposabljanje v deželah OECD-ja izplačalo, saj je dalo precejšnje in merljive donose (učinke), ne samo v obliki povečanega standarda življenja, temveč tudi večje storilnosti, povečane blaginje, dobrega počutja posameznika in bogatejše družbe. Da je vlaganje v vseživljenjsko učenje in izobraževanje vlaganje v boljši jutrišnji dan, nam dokazujejo tudi Bodoči cilji izobraževalnih sistemov v Evropi, ki sedanje in bodoče države članice usmerjajo na pot za doseg lizbonskih ciljev - doseči dinamično gospodarsko rast in Evropo spremeniti v gospodarsko učinkovito in na znanju temelječo skupnost.

Odpiranje izobraževanja in usposabljanja v okolje

Jelka Arh

Ob procesih globalizacije in pri uresničevanju ciljev »najbolj konkurenčnega, na znanju temelječega gospodarstva« postaja znanje eden najbolj udarnih pa tudi občutljivih elementov razvoja nacionalnih družbenih in gospodarskih sistemov. Povečanje vlaganj v ljudi in znanje in spodbujanje vseživljenjskega učenja sta nujna za doseganje gospodarskih ciljev kakor tudi za zmanjševanje trenutnih in preprečevanje prihodnjih problemov trga dela ter zagotavljanje enakih možnosti in večjo kakovost bivanja vseh.

V skladu z odločitvijo Evropske unije, da bo ena izmed treh prednostnih nalog pri razvoju sistemov izobraževanja in usposabljanja odpiranje izobraževanja in usposabljanja v okolje, postaja odzivanje znanja potrebam gospodarstva eno izmed meril učinkovitosti in kakovosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na mednarodni in državni ravni.

Brez dvoma je med pomembnejšimi merili kakovosti izobraževalnega sistema, še posebej sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, sposobnost ustvarjanja ravnovesja med izobraževalno ponudbo ter potrebami gospodarstva in trga dela. Za ustvarjanje tega ravnovesja pa sta pomembna prepoznavanje in vključitev pravih partnerjev, ki ne temelji le na naključnem, bolj ali manj intenzivnem sodelovanju, temveč formalizaciji ustreznih struktur in prevzemanju dogovorjenih odgovornosti institucij na državni, pokrajinski in krajevni ravni, ki vodijo k uresničevanju partnerstva kot enega temeljnih načel Evropske unije.

Pridružitveni proces na področju izobraževanja in usposabljanja ni potekal v okviru t. i. »harmonizacije«, s prilagajanjem zakonodajnih, pravno-formalnih okvirov, kot je to značilno za druga področja. Evropske institucije uresničevanje ciljev lizbonske in barcelonske deklaracije gradijo s t.i. »mehkim« prilagajanjem«, skozi vrsto dokumentov - konvencij, priporočil, deklaracij. Na vse omenjene spodbude se mora posamezna država ustrezno odzivati. Ne s trdimi prijemi, temveč predvsem z vzpostavitvijo novih razmerij v družbi, z novim

vrednotenjem in razumevanjem znanja – razvoja človeških virov, ki prerašča ustaljeno institucionalno pojmovanje izobraževanja in usposabljanja in postaja eden najbolj izraženih medsektorskih in medresorskih področij razvoja družbe.

Omenjene spremembe in delitev odgovornosti še posebej veljajo za poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje. Za to, kako konkurenčno bo naše znanje, kako primerljive bodo pri učenju, študiju ali na delovnem mestu pridobljene spretnosti in veščine v enotnem evropskem gospodarskem, izobraževalnem in zaposlovalnem prostoru, postaja odgovornost vseh – najvišjih državnih organov in resorjev na državni, pokrajinski in krajevni ravni.

Uveljavljanje načela partnerstva pomeni dokončni preboj regije (pokrajine) kot ključne entitete v strategiji razvoja poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja ter njene vloge pri utrditvi interesov in zahtev gospodarstva do izobraževanja.

Prednostna področja pri razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, ki jih uresničujemo že celotno predpristopno obdobje:

- razvoj poklicnih standardov, preglednost poklicnih kvalifikacij in kompetenc,
- kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, poklicna orientacija
- vrednotenje neformalno pridobljenega znanja - ostajajo tudi prednostna področja našega ukrepanja v okviru konkretnih bodočih ciljev za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Pri tem nam bodo gotovo v pomoč izkušnje pri uresničevanju progama Leonardo da Vinci, Phare 2000, Phare 2001 – krepitev Slovenije na regionalni ravni, sodelovanje pri regionalnih razvojnih programih in navsezadnje priprave na črpanje evropskih strukturnih skladov.

Temeljna usmeritev bo opredeljevanje vsebin, prednostnih nalog, pa tudi oblikovanje ustrezne institucionalne usposobljenosti za učinkovito uresničevanje ciljev koebenhavske deklaracije in procesa Brugge.

Prednostna področja pri razvoju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, ki jih uresničujemo že celotno predpristopno obdobje:

- razvoj poklicnih standardov, preglednost poklicnih kvalifikacij in kompetenc,
- kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, poklicna orientacija
- vrednotenje neformalno pridobljenega znanja - ostajajo tudi prednostna področja našega ukrepanja v okviru konkretnih bodočih ciljev za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Bodoči cilji – AVSTRIJSKI PRISTOP

Vladimir Tkalec

Avstrijsko zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in umetnost je decembra 2002 organiziralo nacionalno konferenco o prioritetah, ki jih mora v izobraževalnem sistemu in zlasti v srednjem poklicnem izobraževanju v prihodnjih letih uveljaviti Avstrija kot članica EU. Konference smo se udeležili tudi predstavniki iz štirih sosednjih držav, kandidatki za članstvo v EU, za katere Avstrija prevzema neke vrste pokroviteljstvo pri pripravah na vstop na posameznih področjih.

Visoki predstavniki socialnih partnerjev, deželnih uradov za šolstvo ter udeleženci iz izobraževalnih ustanov, interesnih združenj in gospodarstva so se najprej seznanili s skupnimi bodočimi cilji Evropske unije, ki se nanašajo na izboljšanje kakovosti in učinkovitosti splošnega in poklicnega izobraževanja in od držav članic zahtevajo ukrepe za lažjo dostopnost ter odprtost sistemov splošnega in poklicnega izobraževanja za vse državljane držav EU.

Evropska razsežnost izobraževanja je predstavljena v trinajstih skupnih ciljih, ki so zastavljeni v osmih skupinah oz. na osmih področjih. Evropska unija zahteva, da se države članice odločijo za enostaven, sistematičen, srednjeročno naravnani pristop, ki bo povezoval njihove politike v skupno evropsko politiko. Posebej je poudarjeno to, da države članice same določajo politiko izobraževanja, na ravni EU pa morajo uporabljati t. i. odprto metodo koordinacije. Na ravni EU pa so določeni tudi konkretni cilji (benchmarks) in kazalci spremljanja dosežkov pri državah članicah.

Avstrijsko zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in umetnost je predstavilo nacionalni akcijski program za doseg ciljev. Program obsega konkretne ukrepe za izboljšanje kakovosti (nove vsebine v izobraževanju, krepitev sistemov preverjanja znanja, potrjevanje kvalifikacij, 50-odstotno zmanjšanje neuspešnosti v rednem izobraževanju, vključevanje oseb s posebnimi potrebami idr.). Zvezno ministrstvo je za uresničitev akcijskega programa že oblikovalo delovne skupine strokovnjakov, med njimi posebej delovno skupino za temeljne spretnosti, delovno skupino za tuje jezike in delovno skupino za izpopolnjevanje znanj učiteljev.

Na področju poklicnega izobraževanja je ministrstvo pripravilo »agendo« uresničevanja ciljev, ki jih navaja deklaracija iz Bruggea. Med temi je na prvem mestu vprašanje preglednosti kvalifikacij, ki jih bo v okviru nacionalne kvalifikacijske strukture morala zagotavljati vsaka članica Unije. Deklaracija zahteva nacionalno veljaven

sistem potrjevanja in priznavanja kvalifikacij in pridobljenih spretnosti, vendar ob vzpostavitvi mehanizmov za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju. Bodoča Evropa se gradi na predpostavki mobilnosti delovne sile oz. že vajencev, dijakov in študentov med poklicnim izobraževanjem, kar zahteva preglednost sistemov poklicnega izobraževanja in primerljivost ključnih in poklicnih kvalifikacij.

Avstrija ugotavlja, da se s svojim izobraževalnim sistemom poklicnega izobraževanja lahko brez posebnih težav vključi v okvir, ki ga postavlja EU. Vsekakor bo morala odstopiti od nekaterih uveljavljenih mehanizmov, kot so toge odredbe o izobraževanju, ki v Avstriji določajo poklicne standarde, ter uvesti modularno zasnovane programe poklicnega izobraževanja in dopustiti možnost certificiranja znanj in pridobljenih spretnosti. Prav tako ne bo smela več vztrajati pri ponovnem preverjanju znanj z izpiti za pripadnike drugih držav, če so si ti pridobili primerljivo kvalifikacijo v eni izmed držav članic, temveč bo morala pridobljene kvalifikacije priznavati kot pogoj za zaposlitev.

Ob tem so bili izraženi strahovi glede prehajanja sicer navidez visoko kvalificirane delovne sile iz dežel kandidatki, npr. medicinske sestre iz Slovaške, ki ima maturo in več let študija, vendar naj ne bi izpolnjevala meril kakovosti v Avstriji. Toda avstrijsko gospodarstvo ne vidi večjih težav pri vključevanju tujih delavcev oziroma tistih, ki so si izobrazbo in usposobljenost pridobili v državah članicah. Avstrijska prednost je močno razvito sodelovanje med gospodarstvom in izobraževalnimi ustanovami, ki se hitro prilagajajo potrebam po novih znanjih. Postopno se je v Avstriji začel tudi proces približevanja splošnoizobraževalnih ustanov in sistema poklicnega šolstva, ker je načeloma omogočena prehodnost med različnimi vrstami šol. Prav dobro sodelovanje gospodarstva pri izobraževanju in usposabljanju ter odprtost sistemov splošnega in poklicnega izobraževanja je eden od bodočih skupnih ciljev, ki jih morajo upoštevati države članice.

KAKO NAREDIRI UČENJE ZANIMIVEJŠE IN DOSTOPNEJŠE SKOZI VSE ŽIVLJENJE

MAG. SLAVA PEVEC GRM

den izmed temeljnih strateških ciljev evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja, sprejetih v Barceloni, je odpreti sisteme izobraževanja in usposabljanja v okolje, jih povezati s sfero dela in širšim družbenim okoljem ter učenje narediti privlačnejše, zanimivejše in pomembnejše v vseh življenjskih obdobjih in vseh okoljih.

Skupina H se je med 13 opisanimi cilji osredotoča na dva:

Kako izboljšati privlačnost in zanimivost učenja z naslednjimi podcilji:

- motivirati mlade za nadaljnje izobraževanje po končanem obveznem šolanju in motivirati odrasle za vseživljenjsko učenje;
- razviti postopke za priznavanje neformalno in informalno pridobljenih kompetenc in poklicnih izkušenj;
- poiskati načine in poti, da bo učenje postalo privlačnejše in zanimivejše tako v formalnem sistemu izobraževanja kot tudi v drugih kontekstih (na delovnem mestu /.../);

Krepiti povezave z delovnimi okolji, raziskovanjem in širšo družbo z naslednjimi podcilji:

- krepiti sodelovanje med izobraževalnimi institucijami in družbo v najširšem pomenu besede;
- krepiti partnerstva med vsemi vrstami izobraževalnih institucij, podjetij, institucij civilne družbe in raziskovalnimi institucijam;
- krepiti vključenost vseh pomembnih partnerjev v razvoj izobraževanja, še posebej poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Za udejanjanje teh ciljev skupina H poudarja naslednja prednostna področja:

Izobraževanje in učenje v formalnem sistemu je treba povezati z dogajanjem v realnem življenju, družbi in gospodarstvu ter tako okrepiti relevantnost učenja v šoli kot enem temeljnih dejavnikov, da bo učenje v šoli postalo zanimivejše in da bo krepilo motivacijo za učenje v vseh okoliščinah. Povezovanje kompetenc, pridobljenih v različnih okoliščinah (v šoli, na delovnem mestu, v družini, v prostem času /.../) v luči vseživljenjskega učenja, je eden temeljnih elementov za izboljšanje kakovosti učenja, ki poteka vse življenje in v različnih kontekstih. Gre za celosten pristop, ki učenje posameznika umešča v socialni kontekst in poudarja ne samo pridobivanje znanja, temveč predvsem razvoj

kompetenc kot zmožnosti posameznikov, da uporabijo vse razpoložljivo znanje, spretnosti, strategije, vzorce ravnanja, motivacijo in vrednote za učinkovito in uspešno reševanje problemov in nalog, ki izhajajo iz vedno bolj kompleksnega okolja. Današnji, predvsem pa prihodnji izzivi zahtevajo novo paradigmo/kulturo učenja v vseh okoljih: v šoli, na delovnem mestu, v družini ter v ožji in širši skupnosti. O novi kulturi učenja ne moremo govoriti brez ugotavljanja, vrednotenja in priznavanja neformalno in formalno pridobljenih kompetenc in njihovega priznavanja tako v formalnem sistemu izobraževanja kot tudi na trgu dela. Ta možnost krepi prilagodljivost in tudi privlačnost vseživljenjskega učenja v različnih okoliščinah in posamezniku omogoča, da uresničuje svoj individualni načrt učenja in izobraževanja.

Izboljšati je treba fleksibilnost formalnega sistema izobraževanja z odpiranjem fleksibilnih poti skozi izobraževanje, z modularno zgrajenimi izobraževalnimi programi, z možnostjo kombinirati poklicno in splošno izobraževanje, z oblikovanjem posebnih programov za ponovno vključevanje tistih, ki so prezgodaj izstopili iz formalnega sistema izobraževanja. Formalni sistem naj pomaga posameznikom, da bodo v luči vseživljenjskega učenja izbirali tiste programe in znanja, ki jih bodo potrebovali, kvalifikacije in kompetence pa fleksibilno prenašali v novo okolje.

Razvijati je treba novo kulturo partnerskega sodelovanja vseh inštitucij, vključenih v izobraževanje in usposabljanje na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. S tem naj bi okrepili dostop do kakovostnega izobraževanja. Z izmenjavo izkušenj in s krepitvijo zaupanja je treba sodelovati pri oblikovanju čim bolj pestrih učnih ponudb. Uvajati je treba celostni pristop pri načrtovanju politik, spodbujati medministrsko sodelovanje in sodelovanje na vseh ravneh: med šolami in podjetji, med univerzami in podjetji, med gimnazijami ter poklicnimi in strokovnimi šolami in širšo lokalno skupnostjo.

Da bi učenje postalo zanimivejše in pomembnejše moramo drugače vrednotiti znanje/kompetence,

potrebne za tvorno sodelovanje v družbi, osebni razvoj in dejavno reševanje problemov sedanjosti in prihodnosti. Standardi, ki so pogosto postavljeni preozko in ne upoštevajo znanja, pridobljenega v neformalnem in informalnem učenju, precej vplivajo na kulturo in privlačnost učenja.

Oblikovanje fleksibilnih sistemov ocenjevanja, ki priznavajo učne dosežke v znanju, spretnosti in kompetencah ne glede na pot, po kateri so bile pridobljene, močno izboljšuje privlačnost učenja v vseh okoliščinah in skozi celotno življenje ter izboljšuje možnosti napredovanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO, ZNANOST IN ŠPORT

European Commission, DG
Education and Culture,
Rue de la Loi/Wetstraat
200, B-1049 Brussels

Ministrstvo za šolstvo,
znanost in šport RS
Trg OF 13
1000 Ljubljana

CMEPIUS - Center za mobilnost in evropske
programe izobraževanja in usposabljanja
Ob železnici 16
1000 Ljubljana

objavljajo

Povabilo k sodelovanju v pobudi "EVROPSKO JEZIKOVNO PRIZNANJE"

Rok za oddajo prijav je **30. 9. 2003**

Prijave pošljite na naslednji naslov:

CMEPIUS - Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja,
»Evropsko jezikovno priznanje«, Ob železnici 16, 1000 Ljubljana

Dotatne informacije o evropskem jezikovnem priznanju, prijavnem postopku in prijavni obrazec so dosegljivi na spletnih straneh <http://www.cpi.si/speu> (Evropsko jezikovno priznanje) in po telefonu 01 586 42 32 in 01 586 42 52.

Prijavitelji bodo o izboru obveščeni do 15. novembra 2003, zaključna slovesnost s podelitvijo listin pa bo decembra 2003.

Spoštovani!

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter CMEPIUS - Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (bivša Služba za programe EU) organizirata konferenco z naslovom:

»SLOVENIJA IN SKUPNI EVROPSKI CILJI NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA«

K sodelovanju smo poleg predstavnika Evropske komisije povabili tudi domače in dva tuja strokovnjaka za posamezna področja, ki so za Slovenijo še posebej pomembna. V uvodnem delu bomo spoznavalizi kakšen proces gre, na kakšen način se Slovenija vključuje v oblikovanje strategij za skupno doseganje evropskih ciljev, v drugem delu pa bomo lahko prisluhnili trem strokovnjakom, ki bodo s svojimi prispevki predstavili cilje in problematiko treh področij. Razprava, s ciljem oblikovanja zaključkov, se bo popoldan nadaljevala v treh delovnih skupinah. Zaključki in povzetki diskusij v delovnih skupinah bodo vsem udeležencem poslani po zaključku konference.

Konferenca bo potekala **8. oktobra 2003** v Ljubljani, uradna vabila s končnim programom in natančnejšimi informacijami bodo poslana v začetku septembra. Želimo, da se konference udeležijo čim večje število predstavnikov zainteresiranih organizacij, ki se kakorkoli ukvarjajo s področjem izobraževanja in usposabljanja.

Zaradi organizacijskih priprav bodo skupaj z vabili poslani tudi prijavnice za udeležbo, do tedaj pa se za vsa vprašanja in dodatne informacije lahko obrnete na CMEPIUS (speu@cpi.si, 01 586 42 51, kontaktna oseba ga. Maja Mihelič Debeljak) ali na Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (tanja.grzelj@gov.si, 01 478 47 56, ga. Tanja Grželj).

OKVIRNI PROGRAM KONFERENCE na temo SKUPNIH EVROPSKIH CILJEV, 8. 10. 2003, Ljubljana

8:30 - 9:30 REGISTRACIJA

9:30 Slovenija in skupni evropski cilji na področju izobraževanja in usposabljanja (dr. Slavko Gaber, minister za šolstvo, znanost in šport RS)

9:50 Konkretni cilji za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja (predstavnik Evropske Komisije)

10:10 Izobraževanje in usposabljanje v kontekstu regionalizma (mag. Zdenka Kovač, ministrica za regionalni razvoj RS)

10:30 - 11:00 ODMOR ZA KAVO

11:00 Kakovost izobraževanja s poudarkom na izobraževanju učiteljev in ostalih izobraževalcev (dr. Cveta Razdevšek Pučko, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani)

11:30 Dostop do izobraževanja in usposabljanja s poudarkom na vseživljenjskem učenju (Matti Ropponen, Ministrstvo za šolstvo, Finska)

12:00 Odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje s poudarkom na povezovanju izobraževanja in dela, transparentnosti in priznavanju poklicnih kvalifikacij (dr. Peter Kreiml, Ministrstvo za šolstvo in kulturo, Avstrija)

12:30 - 14:00 KOSILO

14:00 - 16:00 Delo v treh delovnih skupinah